

ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ „ЗЕЛЕНИЛО“

СРЕБРНА ПРАШИНА

Сребрна прашина (cineraria maritima) је занимљива биљка са којом се могу постићи веома занимљиви делови у вашем врту. Назив „cineraria“ потиче од латинске речи cinis, што значи „пепео“ или „сива“, што је референца на сребрну боју листова ове биљке. Њени сиви листови стварају утисак попут пепела, што је чини визуелно врло атрактивном.

Cineraria maritima изгледа као биљка која би требало да стално буде у влажним условима, али она је заправо прилично отпорна на сушу, захваљујући својим дебелим, меснатим листовима, који задржавају воду. То је чини идеалном биљком за суве и сунчане вртове. Користи се као украсна биљка због листова, а не цветова. Иако cineraria може повремено да цвета ситним жутим цветовима, њено најлепше својство су управо сребрни листови, који служе као украс

у вртovima, саксијама и балконима. Због тога се често узгаја чак и у комбинацији са другим цветницама, које наглашавају њену јединствену боју. Пореклом је са Средоземља, где расте у сувим, каменим подручјима. Зато је прилагођена на топлоту и сушне услове, што је чини погодном за раст у многим медитеранским и сувим климама. У многим крајевима третира се као једногодишња биљка у топлијим климама, мада cineraria maritima може бити и вишегодишња биљка. Веома је популарна у комбинацији са другим биљкама, због своје сребрне боје. Cineraria maritima се често користи у комбинацији са биљкама са контрастним бојама, попут црвених, жутих или љубичастих цветова, како би се створио визуелни контраст. Сребрно лишће служи као савршен позадински елемент за боје цветова. Веома је лака за узгој и одржавање. По-

требно јој је минимално заливање, а она може расти у разним врстама земљишта, под условом да је добро дренажно. То је чини погодном за почетнике у вртларству. Cineraria maritima може бити симбол хладног, али елегантног изгледа. Такође се често користи у вртovima за додавање елегантног, готово магичног ефекта. Заиста је прелепа биљка која може донети дашак свежине и елeгaнције сваком врту, тераси или балкону, а уз минималну пажњу пружа дуготрајан визуелни угодјај.

Уколико сте у дилеми које врсте биљака посадити у ваше двориште, навратите у расадник ЈКП „Зеленило“ Сомбор, који се налази у улици XII војвођанске ударне бригаде 126, где вас очекује широк асортиман биљних врста, као и савети од стручних лица за њихово одржавање.

Милана Вејин,
дипломирани
инжењер пејзажне
архитектуре

СТРУЧНО ПРЕДАВАЊЕ У ОПШТОЈ БОЛНИЦИ „ДР РАДИВОЈ СИМОНОВИЋ“

ПОВЕЋАН БРОЈ ОБОЛЕЛИХ ОД КАРЦИНОМА ШТИТАСТЕ ЖЛЕЗДЕ

• Ако се карцином открије на време и адекватно лечи, излечење могуће у преко 95 одсто случајева

У библиотеци Хирушког блока Опште болнице „Др Радивој Симоновић“ у понедељак је одржано стручно предавање о карциному штитасте жлезде под називом „Диферентовани тироидни карцином“. Штитаста жлезда је ендокрина жлезда, која се налази на предњој страни врата, облика је лептира, има два режња и просечне је тежине од 20 до 40 грама. Неправилан рад ове жлезде може да доведе до бројних здравствених тегоба. Управо је из тих разлога проф. др Јасна Михаиловић из Института за онкологију Војводине, медицинским радницама одржала предавање на ову актуелну тему. Ово стручно предавање је реализовано уз помоћ др Милана Убавића, оснивача и власника „Медлаб“ лабораторија и Секције за нуклеарну медицину Друштва лекара Војводине – СЛД.

Последњих деценија је у нашој земљи забележен повећан број оболелих од карцинома штитасте жлезде, а један од разлога за то је и све боља дијагностика ове болести. Пошто карцином штитасте жлезде увек настаје у нодусној струми, најважније је да се она открије на време

и адекватно лечи, јер тада је излечење могуће у преко 95 одсто случајева. Карцином штитне жлезде нема јасних симптома, па се најчешће открије тек након ултразвучне дијагностике и патолошког анализе, а дефинитивни патохистолошки налаз након операције потврђује присуство карцинома. Применом ултразвука, код више од 50 одсто одраслих пацијената се откривају чворови на тироидној жлезди и они су претежно бенигни. Међутим, у тироидном чвору у око пет одсто случајева јавља се карцином, и то три пута чешће код жена него код мушкараца. Ако се притом удружени са Хашимото тироидитом - ризик је већи. У данашње време све је више оболелих од хипо и хипер функције штитасте жлезде, али то не значи да ће пацијенти са овим поремећајима оболети од малигне болести овог органа – истакла је професорка Михаиловић.

Она је такође нагласила да постоји неколико фактора ризика за карцином штитасте жлезде. Излагање јонизујућем зрачењу је једини доказан фактор који доводи до тироидног карцинома. Остали фактори ризика који се најчешће на-

Др Јасна Михаиловић

воде су старија животна доб, женски пол, генетска предиспозиција, наследна компонента, тј. ако је неко у породици боловао од карцинома штитасте жлезде, подручја са мањком или вишком јода у исхрани, бенигна нодусна струма, хормонски и репродуктивни фактори и прекомерна телесна тежина.

Бенигни чворови штитасте жлезде се периодично прате ултразвуком, а оперишу се уколико њихов пораст доведе до поремећаја функције околних органа, што се доказује додатном дијагностиком. Уколико постоји сумња да су чворови злоћудни онда је могуће оперативно лечење, а одлука о томе и даљем третману се доноси након дефинитивне патохистолошке анализе. Постоји више метода за дијагностику карцинома штитасте жлезде и најважније је да се чворови на штитној жлезди открију на време. Ако се дијагностикују и лече на време, добро диферентовани имају добру прогнозу и преживљавање преко 95 одсто. Преживљавање болесника зависи од животне доби, величине тумора и присуства метастаза – казала је проф. др Михаиловић. Т. С.

ЖЕНЕ ЧЕШЋЕ ОБОЛЕВАЈУ

Према последњим подацима Регистра за рак Србије, у 2021. години у Србији је регистровано укупно 386 новооткривених случајева тироидних карцинома, од тога 125 код мушкараца и 261 код жена (што чини 0,9 % укупног броја свих новооткривених карцинома), а у истој години од карцинома штитасте жлезде умрло је укупно 64 болесника, 27 мушкараца и 37 жена (што чини 0,3 % укупног морталитета од свих новооткривених карцинома).